

HVAD VAR DET DOG DER SKETE

Hvert år, den første søndag i marts måned, synger vi altid Kaj Munks ”Den blå Anemone” til sidst i højmessen i Radsted kirke. Jeg elsker den salme!

For mig har den altid stået som noget helt særligt. Den er en dejlig forårsbebuder, - og samtidig med et vigtigt og alvorligt budskab.

Jeg er meget ked af, at den ikke står i salmebogen, men det kan jo være at den kommer med næste gang salmebogen revideres.

Kaj Munk skrev den lille Annemone/den blå Anemone i 1943 kort tid inden han i Jan. 1944 blev arresteret og henrettet af besættelsesmagten.

Salmen handler om den lille Annemone, som Kaj Munk har gravet op på Lolland og taget med til Vestjylland, hvor han virkede som præst i Vedersø, og plantet, for der at minde ham om hans fødeø.

Han forventer, at den sarte lille blomst nok går til grunde under alle de barske udfordringer, den udsættes i det jyske, - sandet dårlig jord-hård frost, kulde- blæst osv. men mod al forventning klarer den lille Annemone sig, alle udfordringer til trods og lader sig ikke kue.

Den dukker op af den frosne jord i marts og står lille, men stærk. Som en forårsbebuder

Den blå anemone

Kaj Munk 1943

*Hvad var det dog, der skete?
Mit vinterfrosne hjertes kvarts
må smelte ved at se det
den første dag i marts.
Hvad gennembrød den sorte jord
og gav den med sit sølvblå flor
et stænk af himlens tone?
Den lille anemone,
jeg plantede dér i fjor.*

*På Lolland jeg den hentede,
et kærtegn fra min fødeø.
Så gik jeg her og ventede
og tænkte: »Den må dø;
den savner jo sit skovkvarter,
sin lune luft, sit fede ler;
i denne fjendske zone
forgår min anemone;
jeg ser den aldrig mere.«*

*Nu står den der og nikker
så sejrøst i Jyllands grus
ukuelig og sikker
trods ensomhed og gus,
som om alverdens modgang her
har givet den et større værd,
en lille amazone*

*og dog min anemone
som søens bølge skær.
Hvad var det dog, der skete?
Mit hjerte koldt og hårdt som kvarts
det smelter ved at se det
den første dag i marts.
Jeg tænkte: »Evig skiltes ad
min sjæl og glæden«. da jeg sad
i vint'rens grumme done.
Nu gør min anemone
mit hjerte atter glad.*

*For denne rene farve
den er mig som en vårens dåb,
den la'r mig nyfødt arve
en evighed af håb.
Så bøjer jeg mig da mod jord
og stryger ømt dit silkeflor,
en flig af nådens trone.
Du lille anemone,
hvor er din skaber stor!*

- et lille symbol på håb, et tegn på Guds og skaberværkets storhed.

Salmen var selvfølgelig aktuel i sin samtid, som et udtryk for modstanden imod besættelsesmagten. Desværre er den i år aktuel som aldrig før, med henblik på den ganske forfærdelige krig i Ukraine.

Ikke siden 2 verdenskrig har vi oplevet invasionskrig i Europa i denne størrelsesorden og med ufattelig lidelse og tab af menneskeliv til følge. Det er en tragedie uden lige.

Ondskab må aldrig stå uimodsagt. Det gjaldt i Kaj Munks tid og det gælder i vores. Derfor er det også, på trods af krigens rædsler, opmuntrende at se hvordan langt størstedelen af verdens lande prøver at stå sammen og hjælpe det Ukrainske folk, hvor vi kan.

Allerede nu er ca. 3 mio. mennesker flygtet fra krigen. Mange af de mennesker vil ganske givet finde vej til Danmark og vi må gøre hvad vi kan, for at de mennesker hos os kan finde sikkerhed og tryghed indtil deres land er frit igen.

Det er en stor opgave, som vi også som kirke og kristent fællesskab kan deltage i, og hyde vores Ukrainske brødre og søstre velkomne, og hjælpe som vi altid bør hjælpe vores nødlidende næste.

Med håb om fred.
Johannes Kristensen